

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Antonína Koukala a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce I. M.,** zastoupeného JUDr. Marií Cilínkovou, advokátkou se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, Odboru azylové a migrační politiky,** poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2002, čj. OAM-9049/VL-10-P16-2001, vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 Az 1/2003, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 2. 2003, čj. 10 Az 1/2003 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného uvedeným v záhlaví tohoto rozhodnutí bylo zastaveno řízení o udělení azylu žalobci podle ustanovení § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) s odůvodněním, že se žalobce opakovaně bez řádné omluvy nedostavil k pohovoru za účelem objasnění důvodů své žádosti, což mu ukládá ustanovení § 23 zákona o azylu, ačkoliv byl o termínech pohovoru řádně vyrozuměn; byly tedy naplněny podmínky k tomu, aby bylo řízení o udělení azylu zastaveno podle § 25 písm. d) zákona o azylu.

Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 4. 2. 2003 čj. 10 Az 1/2003 – 26 rozhodl o odmítnutí žaloby proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. s odůvodněním, že žaloba byla podána opožděně. Soud prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že dne 26. 7. 2002 žalovaný udělil žalobci souhlas se změnou místa hlášeného pobytu, podle této písemnosti byl žalobce přihlášen k pobytu na

adrese P. 1541, P.; podle sdělení soudu prvního stupně z obsahu správního spisu vyplynulo, že se žalobce na této adrese nezdržoval, přičemž nejpozději od 9. 11. 2002 mu v tomto nebránila žádná překážka, a od 1. 12. 2002 si zajišťoval změnu místa hlášeného pobytu; o záměru změnit místo hlášeného pobytu ani o své dřívější hospitalizaci žalobce žalovaného neuvědomil. Jestliže písemnost žalovaného zaslaná žalobci do P. byla dne 11. 11. 2002 uložena u poštovního úřadu a dne 27. 11. 2002 vrácena jako nevyžádaná, pak bylo možno v polovině měsíce prosince učinit závěr o tom, že se žalobce v místě hlášeného pobytu trvale nezdržuje. Proto byl zcela opodstatněný postup žalovaného vydat výzvu k převzetí rozhodnutí ve věci řízení o udělení azylu podle ustanovení § 24a a zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 4. 12. 2002 a výzva k převzetí rozhodnutí na pracovišti žalovaného v Pobytovém středisku Z. u B. byla žalobci doručena dne 15. 12. 2002. Jestliže se žalobce k převzetí rozhodnutí nedostavil, ač mu byla výzva k převzetí rozhodnutí doručena v souladu s ustanovením § 24 odst. 2 a 3 zákona o azylu, pak se podle § 24a odst. 2 zákona o azylu považuje den ve výzvě uvedený, v tomto případě 16. 12. 2002, za den doručení rozhodnutí o azylu. Krajský soud proto učinil závěr, že dne 16. 12. 2002 bylo napadené rozhodnutí doručeno způsobem odpovídajícím § 24 a § 24a zákona o azylu a dne 17. 12. 2002 začala běžet patnáctidenní lhůta k podání žaloby. Tato lhůta uplynula dne 31. 12. 2002; tento den byl posledním dnem, kdy mohla být žaloba podána k poštovní přepravě. Podal-li žalobce žalobu u pošty dne 9. 1. 2003, učinil tak opožděně, navíc tuto skutečnost žalobce v žalobě sám připustil; soud prvního stupně proto žalobu usnesením odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a poučil žalobce o možnosti podání kasační stížnosti proti tomuto usnesení. Krajský soud dále poznamenal, že pokud by rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 23. 12. 2002, jak sám uvádí, stejně by se jednalo o opožděně podanou žalobu, neboť lhůta pro její podání by končila dne 7. 1. 2003 (úterý).

Proti tomuto usnesení podal žalobce včasnou kasační stížnost, ve které obsáhle popisuje okolnosti, které předcházely zastavení řízení o udělení azylu a okolnosti doručení rozhodnutí o zastavení řízení o azylu. Uvádí, že první předvolání k pohovoru podle § 23 zákona o azylu na 24. 10. 2002 nebyl schopen vzhledem k dlouhodobé hospitalizaci způsobené pracovním úrazem převzít na adrese, na kterou mu byly doručeny; uvádí, že byl hospitalizován v Úrazové nemocnici v B. ve dnech 16. 8. 2002 až 14. 10. 2002 a poté byl v období od 14. 10. 2002 do 8. 11. 2002 umístěn v Odborném léčebném ústavu J.; o této skutečnosti podle svého sdělení telefonicky informoval P. s. Z. u B., kde byl požádán o doložení svého pobytu lékařskou zprávou, což stěžovatel neučinil, neboť mu tato nebyla zdravotnickým zařízením vystavena. Ohledně druhé výzvy k dostavení se k pohovoru na 2. 12. 2002 stěžovatel uvádí, že mu tato zřejmě byla doručena během jeho pobytu v Odborném léčebném ústavu J.. Stěžovatel uvádí, že nebyly naplněny podmínky pro zastavení řízení podle ustanovení § 25 písm. d) zákona o azylu, neboť výše popsaný těžký úraz a následná hospitalizace byly vážnou byly vážnou překážkou, pro niž se nemohl k pohovorům dostavit a rovněž vyslovil domněnku, že žalovaný pochybil, když nevzal v potaz telefonické sdělení žalobce, ze je tento dlouhodobě hospitalizován, a nadále mu doručoval na adresu, kde se stěžovatel v dané době nemohl zdržovat, tedy na adresu P. 1541, P.. Stěžovatel dále upřesňuje, že pro doručování podle § 24 zákona o azylu nebyly splněny zákonné podmínky, když tento způsob doručování lze použít pouze v případě, kdy bylo hodnověrně zjištěno, že se žadatel dlouhodobě nezdržuje v místě, kde je hlášen k pobytu. Stěžovatel dále doplňuje, že se po propuštění do domácího ošetření začátkem prosince 2002 přestěhoval do pro něj vhodnějšího ubytování na adrese L. 1875, P. 9, přičemž v přechodném období se zdržoval mimo jiné na adrese P. 1541, P., kam podle jeho sdělení mohlo být rozhodnutí žalovaného doručeno a nemuselo být použito institutu doručení podle § 24 § 24a zákona o azylu. Žalobce dále uvádí, že uváděl-li v žalobě ze dne 3. 1. 2003, že mu bylo rozhodnutí žalovaného

doručeno dne 23. 12. 2002, jedná se o datum, kdy se mu předmětné rozhodnutí žalovaného dostalo fakticky do dispozice, přičemž s ohledem na skutečnost, že podle názoru stěžovatele bylo doručováno v rozporu s dikcí § 24 a 24a zákona o azylu, vyjadřuje stěžovatel přesvědčení, že mu rozhodnutí žalovaného nebylo řádně doručeno, a nemohlo tedy z jeho strany dojít ke zmeškání lhůty k podání žaloby. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby kasační stížností napadené usnesení soudu prvního stupně bylo zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení a současně žádá soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť podle ustanovení § 72 odst. 4 s. ř. s. nelze zmeškání lhůty pro podání žaloby prominout, navíc sám žalobce připustil, že žaloba byla podána opožděně, přičemž toto zpoždění bylo podle sdělení žalovaného způsobeno opakovaným zasíláním žaloby, kterou zpracovala nevládní organizace, na různé adresy stěžovatele, čímž došlo k jejímu opožděnému podání. Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost žalobce byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a žalobce v ní namítá důvody odpovídající ustanovením § 103 odst. 1 písm. a), b) a e) s. ř. s., tj. nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, dále že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a zejména nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žalobního návrhu a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Soud přezkoumal kasační stížnost stěžovatele a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Krajský soud v Českých Budějovicích dospěl v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného k závěru, že žaloba byla podána opožděně. Podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Podle ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva vnitra ve věci azylu podat ve lhůtě patnácti dnů ode dne doručení rozhodnutí. Rovněž doručování upravuje zákon o azylu jako lex specialis. Podle ustanovení § 24 zákona o azylu se písemnosti doručují do vlastních rukou žadatele o udělení azylu. Písemnost, kterou se nepodařilo doručit, se uloží v přijímacím nebo pobytovém středisku, kde je žadatel o udělení azylu hlášen k pobytu, nebo v ministerstvem určeném azylovém zařízení, je-li hlášen k pobytu mimo azylové zařízení. Oznámení o uložení nedoručené písemnosti se vyvěsí v přijímacím nebo pobytovém středisku na úřední desce. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. O doručení rozhodnutí podle § 24a odst. 1 zákona o azylu platí, že žadateli o udělení azylu se doručí v místě a čase stanoveném v písemné výzvě k převzetí rozhodnutí. Nedostaví-li se žadatel o udělení azylu k převzetí rozhodnutí v den ve výzvě uvedený, ač mu tato byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy bylo rozhodnutí žadateli o udělení azylu doručeno.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem Krajského soudu v Českých Budějovicích, že žalobou nebylo možné se meritorně zabývat, neboť byla podána opožděně. Soud prvního stupně se řádně vypořádal s problematikou doručení žalobou napadeného rozhodnutí a dospěl, stejně jako Nejvyšší správní soud, k závěru, že dne 16. 12. 2002, kdy žalobci bylo napadené rozhodnutí žalovaného doručeno v souladu s ustanoveními

o doručování upravenými v ustanoveních § 24 a § 24a zákona o azylu, již žalobci nebránila v převzetí rozhodnutí vážná překážka v podobě hospitalizace a zdravotních komplikací, na něž se stěžovatel odvolával ve své kasační stížnosti. Bylo-li žalobci rozhodnutí žalovaného doručeno dne 16. 12. 2002, začala běžet patnáctidenní lhůta pro podání žaloby dne 17. 12. 2002 a posledním dnem, kdy mohla být žaloba podána k poštovní přepravě, bylo 31. 12. 2002. Vzhledem k tomu, že zde není sporu o tom, že žaloba byla podána k poštovní přepravě až dne 9. 1. 2003, jedná se o žalobu opožděně podanou a tento nedostatek nebylo možné žalobci prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.). Soud prvního stupně tedy v daném případě postupoval správně, když žalobu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatel podal současně kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. listopadu 2003

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu